

АНАЛИЗА ЕФЕКТА ЗАКОНА

- Одређење проблема које Нацрт закона треба да реши

Доношењем Закона о осигурању („Службени гласник РС“, бр. 55/04, 70/04, 61/05, 85/05 и 101/07), системски је регулисана област осигурања имајући у виду, како регулативу Европске уније, регулативу земаља у окружењу, тако и степен развоја тржишта осигурања у Републици Србији. Наведеним законом је, између осталог, прописано да једно друштво за осигурање не може истовремено обављати послове животних и неживотних осигурања (члан 14), те је стога прописана обавеза раздвајања послова животних и послова неживотних осигурања за друштва за осигурање која су основана пре ступања на снагу закона (члан 234). Рок за раздвајање послова животних и неживотних осигурања за поменута друштва за осигурање је 31. децембар 2009. године.

Нацрт закона о изменама Закона о осигурању (у даљем тексту: Нацрт закона), настао је као резултат анализе реалног стања на тржишту осигурања и сагледавања проблема са којим се суочавају друштва за осигурање у условима светске економске кризе, као и значаја коју индустрија осигурања (нарочито животног осигурања) има на развој финансијског тржишта и раст стандарда грађана.

Тренутно, послове осигурања и реосигурања обавља 25 друштава. Од тог броја шест друштава се обавља послове и животног и неживотног осигурања, девет послове неживотних осигурања, седам послове животног осигурања, док се три друштва баве пословима реосигурања. Анализа је показала да је тржиште осигурања, имајући у виду показатељ учешће премије у БДП, још увек на ниском степену развоја у односу на државе у окружењу, а нарочито у односу на развијене државе. Такође, 2008. године је дошло до успоравања раста премије осигурања са растом од 16,5%, док је 2007. године забележен раст од 16,9%, с тенденцијом да у 2009. години буде, по први пут, остварена негативна стопа раста укупне премије (укупна премија осигурања је на дан 30.06.2009. године у односу на исти период претходне године нижа за 0,73%, односно за преко 200 милиона динара), док билансна сума сектора осигурања представља око 4,3% укупне билансне суме финансијског сектора.

- Циљеви који се постижу његовим доношењем

Циљ доношења овог Нацрта закона је да се одложи обавеза раздвајања послова животног и неживотног осигурања за друштва која обављају послове обе групе осигурања (шест друштава, која су у 2008. години представљала преко 75% билансне суме сектора осигурања и у укупној премији осигурања учествовала са преко 80%), како би се ублажио утицај светске економске кризе на тржиште осигурања, с обзиром да би раздвајање послова животног и неживотног осигурања додатно отежало пословање друштава која заузимају више од 75% тржишта осигурања. Предложено решење ће, утицати и на очување важеће структуре трошкова који су у интересу осигураника. Наиме, трошкове који би настали услед раздвајања послова животног и неживотног осигурања у посебна правна лица у условима негативног утицаја светске економске кризе, у крајњој инстанци би сносили осигураници, због вероватног повећања премија, а без повећања квалитета

и учинка у осигурању друштава за осигурање која се баве пословима и животног и неживотног осигурања.

- Које су друге могућности за решавање проблема

Анализирајући упоредну регулативу као и Директиве ЕУ које се односе на раздвајање послова животног и неживотног осигурања код друштава за осигурање која су се бавила пословима обе врсте осигурања до доношења закона, остављена је могућност да свака држава посебно утврди рок у коме ће друштва за осигурање бити у обавези да обуставе истовремено обављање послова животног и неживотног осигурања, што значи да одређивање рока представља национално дискреционо право. Из до сада наведених разлога предлаже се решење наведено у Нацрту закона.

- Зашто је доношење акта најбоље за решавање проблема

Предложене измене се односе на материју која се искључиво регулише законом, тако да није било могућности за решавање проблема на други начин.

- На кога ће и како највероватније утицати решења у Закону

Нацрт закона ће имати позитиван утицај на пословање друштава за осигурање која су основана пре ступања на снагу Закона о осигурању и која обављају послове животног и неживотног осигурања (шест друштава). Ова друштва за осигурање су у 2008. години покривала преко 75% укупног тржишта осигурања, тако да се позитиван утицај, очекује и на стабилност финансијског тржишта у целини, ликвидност и сигурност пословања наведених друштава за осигурање, поверење постојећих и будућих осигураника.

- Који су трошкови које ће примена закона изазвати грађанима и привреди посебно малим и средњим предузећима

Примена овог акта неће изазвати ни грађанима ни привреди издвајање додатних трошкова.

- Да ли доношење закона стимулише појаву нових привредних субјеката на тржишту и тржишну конкуренцију

Нацрт закона се односи на постојећа друштва за осигурање, односно регулише пословање друштава за осигурање која су основана пре ступања на снагу Закона о осигурању.

- Да ли су заинтересоване стране имале прилику да изнесу своје ставове о Нацрту закона

При изради Нацрта закона тражени су и узети у обзир иницијативе и предлози свих релевантних субјеката и то: надлежних министарстава, Народне банке Србије, Удружења осигуравача Србије и друштава за осигурање.

-Које ће мере током примене акта бити предузете да би се остварили разлози доношења акта

Сама примена овог Нацрта закона спречиће појаву претходно наведених негативних ефеката.